

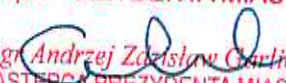
WGK.604.4.2015

**RADA MIEJSKA
ŁOMŻY**

W załączeniu przedkładam Raport z wykonania Programu ochrony środowiska miasta Łomża na lata 2012-2015 z perspektywą do roku 2019 /za lata 2013-2014/ przygotowany zgodnie z wymogami prawnymi określonymi w art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (tekst jedn. Dz. U. z 2013r. poz. 1232 z późn. zm.).

Zamiarem Raportu jest ocena stopnia i efektów realizacji działań, zapisanych w Programie ochrony środowiska miasta Łomży, pokazanie postępów, jakie udało się osiągnąć w zakresie wykonania przedsięwzięć objętych Programem, mających na celu poprawę stanu środowiska naturalnego, jak również poniesione nakłady finansowe.

z up. PREZYDENTA MIASTA

mgr Andrzej Zdzisław Chyliński
ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA

RAPORT Z WYKONANIA
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
MIASTA ŁOMŻA NA LATA 2012-2015
Z PERSPEKTYWĄ DO 2019 ROKU
ZA LATA 2013 – 2014

SPIS TREŚCI

1	Wstępu	2
2	Cel i zakres	2
3	Metodyka opracowania raportu I źródła informacji	2
4	Założenia programu ochrony środowiska miasta Łomża na lata 2012 – 2013 z perspektywą do 2019 roku	3
5	Realizacja poszczególnych zadań własnych i koordynowanych, zawartych w programie Ochrony środowiska miasta Łomża podsumowanie	4
5.1	Poprawa jakości powietrza atmosferycznego	4
5.2	Poprawa jakości wód, osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych. Racjonalne gospodarowanie wodą	4
5.3	Zmniejszenie zagrożenia mieszkańców miasta ponadnormatywnym hałasem	6
5.4	Organizacja systemu gospodarki odpadami komunalnymi w mieście – zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju. Zmniejszenie oddziaływania odpadów na środowisko	8
5.5	Ochrona przed niejonizującym promieniowaniem elektromagnetycznym	10
5.6	Zapobieganie poważnym awariom przemysłowym i zagrożeniom naturalnym oraz eliminacja i minimalizacja skutków w razie ich wystąpienia	14
5.7	Ochrona przyrody i krajobrazu - kształtowanie i ochrona zasobów przyrodniczych miasta	15
5.8	Edukacja ekologiczna	16
6	Podsumowanie	19
7	Wnioski	21
8	Źródła danych	22

1. Wstęp

Zgodnie z wymogami prawnymi określonymi w art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2013r. poz. 1232 z póź. zmian.) Rada Miejska Łomży przyjęła Aktualizację Programu Ochrony Środowiska Miasta Łomży Uchwałą Nr 256/XXX/2012 Rady Miejskiej Łomży z dnia 28 listopada 2012r. w sprawie uchwalenia „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016 - 2019 dla miasta Łomża”.

Art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska nakłada obowiązek składania co dwa lata radzie gminy raportu z wykonania Programu ochrony środowiska. Raport z wykonania Programu ochrony środowiska miasta Łomży na lata 2012 – 2015 z perspektywą na lata 2016 - 2019 obejmuje okres od 1 stycznia 2013 roku do 31 grudnia 2014 roku.

2. Cel i zakres raportu

Zamiarem Raportu jest próba oceny stopnia i efektów realizacji działań, zapisanych w Programie ochrony środowiska miasta Łomży, pokazanie postępów, jakie udało się osiągnąć w zakresie wykonania przedsięwzięć wpisanych w wyżej wymieniony Program, mających na celu poprawę stanu środowiska naturalnego, jak również analizę ujętych w Programie działań oraz ich rezultatów wraz z poniesionymi nakładami finansowymi.

Ustawa Prawo ochrony środowiska, nie określa wymagań dotyczących formy i struktury raportu z realizacji programu ochrony środowiska. W Programie założono, iż analiza realizacji programu polegać będzie przede wszystkim na monitorowaniu czyli obserwacji zmian w wielu wzajemnie ze sobą powiązanych sferach funkcjonowania danego obszaru (ekonomicznej, społecznej, ekologicznej itp.).

3. Metodyka opracowania Raportu i źródła informacji

Raport niniejszy opracowany został przez Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska. Metodyka opracowania niniejszego *Raportu* zbliżona jest do *Raportu z realizacji Programu ochrony środowiska Województwa Podlaskiego za lata 2011-2012* sporządzonego przez Departament Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego (zwanego Programem Wojewódzkim).

Realizacja przedsięwzięć w *Raporcie* została zaprezentowana z podziałem na cele i działania. W dokumencie, przede wszystkim zostały opisane działania realizowane i rozpoczęte. Dane zostały pozyskane z danych znajdujących się w dokumentach Urzędu

Miejskiego w Łomży w tym Wieloletnim Planie Inwestycyjny Miasta Łomża na lata 2010-2018 a także Informacji Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Białymstoku o stanie środowiska na terenie Łomży w latach 2013 i 2014.

4. Założenia Programu ochrony środowiska Miasta Łomża na lata 2012– 2015 z perspektywą do roku 2019.

Zgodnie z polityką ekologiczną państwa i *Programem Wojewódzkim*, w Programie ochrony środowiska miasta Łomża przyjęto zasadę zrównoważonego rozwoju, która umożliwia zharmonizowany rozwój gospodarczy i społeczny zgodny z ochroną walorów środowiska. Celem nadrzędnym *Programu* jest:

„ROZWÓJ GOSPODARCZY MIASTA ŁOMŻA PRZY ZACHOWANIU I OCHRONIE WARTOŚCI PRZYRODNICZYCH ORAZ RACJONALNEJ GOSPODARCE ZASOBAMI”

W ramach realizacji Programu sformułowano 8 celów strategicznych, które są spójne z dokumentami wyższego szczebla tj. „Programem ochrony środowiska województwa Podlaskiego”, „Polityką ekologiczną państwa” i „Narodową strategią ochrony środowiska”.

W ten sposób określone w Programie cele nawiązują do idei ochrony środowiska przyrodniczego i tworzenia warunków życia oraz rozwoju gospodarczego opartego o zasadę zrównoważonego rozwoju.

Określone cele i priorytety ekologiczne to:

1. Poprawa jakości powietrza atmosferycznego.
2. Poprawa jakości wód, osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych. Racjonalne gospodarowanie wodą.
3. Zmniejszenie zagrożenia mieszkańców miasta ponadnormatywnym hałasem.
4. Organizacja systemu gospodarki odpadami komunalnymi w mieście – zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju. Zmniejszenie oddziaływania odpadów na środowisko.
5. Ochrona przed niejonizującym promieniowaniem elektromagnetycznym.
6. Zapobieganie poważnym awariom przemysłowym i zagrożeniom naturalnym oraz eliminacja i minimalizacja skutków w razie ich wystąpienia.
7. Ochrona przyrody i krajobrazu – kształtowanie i ochrona zasobów przyrodniczych miasta.
8. Edukacja ekologiczna.

5. Realizacja poszczególnych zadań własnych zawartych w Programie Ochrony Środowiska miasta Łomży

Zadania podzielono odpowiednio dla poszczególnych sektorów, jakie przyjęto w Programie Ochrony Środowiska dla miasta Łomży, przy określaniu celów i zadań strategicznych. Informacje przedstawiono również w formie tabelarycznej dla lepszej czytelności.

5.1 Poprawa jakości powietrza atmosferycznego.

Podjęmowano działania mające na celu ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza, między innymi poprzez:

- Podjęcie wstępnych prac nad opracowaniem projektu pn. „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Łomży”.
- Korzystanie z PROGRAMU PRIORYTETOWEGO System zielonych inwestycji (GIS –Green Investment Scheme), Część 1) Zarządzanie energią w budynkach użyteczności publicznej, Konkurs IV Przedsięwzięcie dotyczy realizacji zadania inwestycyjnego pn. „Termomodernizacja placówek oświatowych”.
- Modernizacja i rozbudowa ciepłociągów, remonty ulic, termomodernizacja obiektów.

Łomża należy do miast o niewielkiej liczbie dużych punktowych źródeł zanieczyszczeń powietrza oraz stosunkowo niskim udziale emisji zanieczyszczeń z tych źródeł. Większość obiektów na terenie Łomży, emitujących zanieczyszczenie do powietrza, to niewielkie kotłownie spalające olej opałowy, węgiel lub drewno. Są to obiekty dla których nie są wymagane pozwolenia na wprowadzanie zanieczyszczeń do powietrza.

Głównymi punktowymi źródłami zanieczyszczeń powietrza na terenie Łomży jest Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej oraz PEPEES S.A. Do substancji mających największy udział w emisji zanieczyszczeń należą: dwutlenek węgla i dwutlenek siarki. Znacznie niższa jest emisja tlenku węgla i pyłu. Pozostałe rodzaje zanieczyszczeń emitowane z zakładów przemysłowych zlokalizowanych na terenie miasta wynikają z rodzaju produkcji i stosowanej technologii. Emisje związków benzenu i ołowiu wykazywane przez podmioty gospodarcze i wynikając z prowadzonej przez nie działalności, stanowiły wartości marginalne.

Jedynym istotnym źródłem tych zanieczyszczeń na terenie miasta Łomża a w szczególności benzenu, jest transport drogowy (spalanie paliw w silnikach samochodowych). Emisję pyłową w mieście skutecznie redukują urządzenia do zatrzymywania lub redukcji pyłu. Niestety urządzenia takie posiadają tylko duże podmioty. Wielkość zanieczyszczeń pyłowych

zatrzymanych bądź zneutralizowanych w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w latach 2013-2014 przedstawia tabela:

	Zanieczyszczenia pyłowe zatrzymane bądź zneutralizowane [Mg/rok]	
	2013	2014
m. Łomża	1 205	1 205
woj. podlaskie	88 818	85 518

Wyszczególnienie zrealizowanych zadań w tym zakresie przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela Nr 1. Realizacja zadań określonych w „Programie ochrony środowiska miasta Łomży na lata 2012 – 2015 z perspektywą do 2019 roku ” w latach 2013 – 2014 dla sektora:
Powietrze atmosferyczne

Lp.	Nazwa zadania	Sposób realizacji	Koszt poniesiony do 31.12.2013 r. [zł]	Koszt poniesiony do 31.12.2014 r. [zł]
1.	Prace remontowo-modernizacyjne i termomodernizacja w Szkołach Podstawowych i Gimnazjum	Modernizacja pokrycia dachu w Szkole Podstawowej nr 2		135 000
2.	Prace remontowo-modernizacyjne i termomodernizacja w Szkołach Podstawowych i Gimnazjum	Modernizacja korytarza w Szkole Podstawowej nr 4		43 891
3	Prace remontowo-modernizacyjne i termomodernizacja w Szkołach Podstawowych i Gimnazjum	Prace remontowo-modernizacyjne w SP 10	99 454	
4	Prace remontowo-modernizacyjne i termomodernizacja w Szkołach Podstawowych i Gimnazjum	Prace remontowo-modernizacyjne w SP Specjalnej	69 790	
5	Prace remontowo-modernizacyjne w przedszkolach	Opracowanie projektu termomodernizacji w przedszkolach nr 1 i 4, prace inwestycyjne PP 9,15,5,14,i 2	487,33	
6.	Prace remontowo-modernizacyjne termomodernizacja w szkołach średnich	Wykonanie układu samoczynnego załączania rezerwy energii elektrycznej w II LO		10 086

7.	Prace remontowo-modernizacyjne termomodernizacja w szkołach średnich	Modernizacja Sali gimnastycznej w ZSZWiO nr 7		177 125
8.	Prace remontowo-modernizacyjne i termomodernizacja w szkołach średnich	Prowadzono prace w : LO nr III, LO nr II, LO nr I, ZSZWiO	788,17	
9.	Termomodernizacja placówek oświatowych w Łomży	Szkoła Podstawowa nr 10 i PG nr 2 i Bursa szkolna nr 1	3 007,76	
10.	Modernizacja i rozbudowa miejskiego systemu ciepłowniczego w Łomży	Modernizacja ciec ciepłych przesyłowych	5 002,00	3 961,83
11.		Modernizacja węzłów ciepłych	595,50	563,33
12.		Modernizacja źródła wytwarzania energii cieplnej	34,00	3 611,31

5.2 Poprawa jakości wód, osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych. Racjonalne gospodarowanie wodą.

Sukcesywnie rozbudowywana jest sieć wodociągowa i kanalizacyjna z przyłączami. Prowadzona jest także modernizacja oczyszczalni ścieków w celu zwiększenia wydajności i poprawy pracy oraz skuteczności urządzeń oczyszczalni.

Działania organizacyjne w zakresie zmniejszenia zużycia wody w sektorze komunalnym prowadzi MPWiK w Łomży m.in. poprzez modernizację i konserwację urządzeń wodociągowych w celu ograniczenia strat wody przy produkcji i przesyłach.

W roku 2013 wykonano 1.092,5 m kanalizacji sanitarnej oraz inne inwestycje /przebudowa ciągu technologicznego przeróbki osadów na oczyszczalni ścieków w Łomży, modernizacja miejskiej oczyszczalni ścieków, wymiana kabli zasilających oczyszczalnię, itp/ o łącznej wartości 13.720,3 tys. zł.

W roku 2014 wykonano 2.937,5 m kanalizacji sanitarnej oraz inne inwestycje /modernizacja miejskiej oczyszczalni ścieków, wymiana kabli zasilających oczyszczalnię, ujednoczenie systemu sterowania pracą przepompowni ścieków, itp/ o łącznej wartości 2.484,3 tys. zł.

W latach 2013 - 2014 w Łomży wybudowano 1 680 m sieci wodociągowej o łącznej wartości 395,2 tys. zł.

W celu zminimalizowania zanieczyszczenia wód w Łomży na 24 z 28 wylotów kanalizacji deszczowej (5 do Narwi i 23 do Łomżyczki) wykonano separatory oczyszczające wody deszczowe. Czyszczenie kanalizacji deszczowej i separatorów dokonywane jest systematycznie.

Dla sektora przemysłowego reglamentacje zużycia wody z zasobów naturalnych wyrażane są w decyzjach administracyjnych – pozwoleniach wodnoprawnych wydawanych przez Urząd Miejski.

Wyszczególnienie zrealizowanych zadań w tym zakresie przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela Nr 2. Realizacja zadań określonych w „Programie ochrony środowiska miasta Łomży na lata 2012 – 2015 z perspektywą do 2019 roku w latach 2013 – 2014 dla sektora: **Jakość wód i stosunki wodne**

Modernizacja sieci i urządzeń kanalizacyjnych na terenie miasta Łomża w latach 2013 - 2014:

L.p	Tytuł zadania	Zamierzone efekty	Źródła finansowania	Przewidywany koszt całkowity zadania (tys.zł)	Wydatki poniesione do końca 2013r (tys.zł)	Wydatki poniesione do końca 2014r (tys.zł)
1.	Modernizacja miejskiej oczyszczalni ścieków	Zwiększenie wydajności i poprawa pracy i skuteczności urządzeń oczyszczalni	MPWiK	32 504,9	108,0	192,3
2.	Wymiana kabli zasilających oczyszczalnię	Zwiększenie pewności zasilania	MPWiK	3 705,8	1 495,8	1 495,8
3.	Przebudowa ciągu technologicznego przeróbki osadów na oczyszczalni	Zwiększenie wydajności i poprawa pracy i skuteczności urządzeń oczyszczalni	MPWiK	12 334,6	7 922,5 3 799,4	-
4.	Ujednoczenie systemu sterowania przepompownią ścieków	Zapewnienie ciągłości pracy	MPWiK	206,6	47,8	106,6
5.	Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Poligonowej	Szacunkowy wzrost dostawy ścieków	MPWiK	615,6	329,6	329,6
6.	Budowa kanału sanitarnego w ul. Łukasińskiego	Szacunkowy wzrost dostawy ścieków	MPWiK	200,0	17,2	148,8
7.	Budowa kanału sanitarnego na oś. Wschód	Szacunkowy wzrost dostawy ścieków	MPWiK	302,0	-	168,6
8.	Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Nowogrodzkiej od PSS	Szacunkowy wzrost dostawy ścieków	MPWiK	1 459,1	-	9,1
9.	Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Wiosennej	Poprawa funkcjonowania systemu kanalizacyjnego	MPWiK	103,5	-	33,5
		Razem:	MPWiK Inne		9 920,9 3 799,4	2 484,3

stosunkowo niewielkie wymiary, istnieje wiele prostych możliwości ograniczenia emisji do środowiska przez zastosowanie skutecznych rozwiązań technicznych takich jak: tłumiki, obudowy dźwiękochłonne, zwiększenie izolacyjności akustycznej ścian czy stolarki okiennej pomieszczeń, w których pracują hałasujące maszyny.

Działania w kierunku ograniczenia emisji hałasu wyrażały się głównie w przebudowie dróg oraz budowie ścieżek rowerowych. Wyszczególnienie zrealizowanych zadań w tym zakresie przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela Nr 3. Realizacja zadań określonych w „Programie ochrony środowiska miasta Łomży na lata 2012 – 2015 z perspektywą do 2019 roku” w latach 2013 – 2014 dla sektora: **Hałas**

Lp.	Nazwa zadania	Sposób realizacji	Koszt poniesiony do 31.12.2013 r. [zł]	Koszt poniesiony do 31.12.2014 r. [zł]
1.	Inwestycje zgłaszane do Funduszy Strukturalnych /wykupy, dokumentacja/	Opracowanie dokumentacji technicznej na przebudowę drogi krajowej nr 63 – ul. Szosa Zambrowska w Łomży		38 724,00
2.	Inwestycje zgłaszane do Funduszy Strukturalnych /wykupy, dokumentacja/	Wykonanie dokumentacji projektowej na przebudowę i budowę ulicy Zawadzkiej		199 260,00
3.	Inwestycje zgłaszane do Funduszy Strukturalnych /wykupy, dokumentacja/	Wykonano projekt przebudowy ul. Wojska Polskiego na odcinku Placu Kościuszki do skrzyżowania z ul. Partyzantów	277,38	
4.	Usprawnienia drogowych połączeń regionalnych w granicach Łomży – ul. Piłsudskiego, Aleja Legionów, ul. Spokojna	Długość przebudowanych dróg wojewódzkich – 2,44 km, długość przebudowanych dróg powiatowych-4,35 km, długość wybudowanych dróg powiatowych 0,95km	710,03	
5.	Przebudowa drogi nr 61 – ul. Wojska Polskiego i Plac Kościuszki	Przebudowa ulicy Wojska Polskiego wraz z rondem Plac Kościuszki		1 390,83
6.	Modernizacja ul. Krzywe Koło	od ul. Radzieckiej do ul. Rybaki		1 011,59
7.	Budowa ul. Wiosennej			8,59
8.	Usprawnienie drogowych połączeń regionalnych w granicach Łomży – etap II	Wykonano ul. Szosę do Mężenina oraz 2 odcinków ul. Sikorskiego	11633,90	9048,06
9.	Usprawnienie drogowych połączeń regionalnych w granicach Łomży – etap III	Rozbudowa i przebudowa 3 ulic: Przykoszarowej, Browarnej, Meblowej	174,00	23093,76
10.	Budowa ul. Miodowej	Budowa ul. Miodowej	112,64	

Modernizacja sieci i urządzeń wodociągowych na terenie miasta Łomża w latach 2013 - 2014:

L.p.	Tytuł zadania	Zamierzone efekty	Źródła finansowania	Przewidywany koszt całkowity zadania (tys.zł)	Wydatki poniesione do końca 2013 (tys.zł)	Wydatki poniesione do końca 2014 (tys.zł)
1.	Przebudowa wodociągu w ul. Stary Rynek	Poprawa funkcjonowania sieci wodociągow.	Środki Spółki	339,5	259,5	-
2.	Budowa wodociągu na oś. Wschód	Szacunkowy wzrost sprzedaży wody	Środki Sp	190,9	-	120,9
3.	Przebudowa i budowa wodociągu w ul. Wiosennej oraz jej sięgaczach	Poprawa funkcjonowania sieci wodoc.	Środki Spółki	164,8	-	14,8

Czyszczenie separatorów i kanalizacji deszczowej.

Zadanie	Okres realizacji	Wartość prac [zł]
1	2	3
Czyszczenie separatorów	2013 - 2014	87.758,19
Czyszczenie kanalizacji deszczowej	2013 - 2014	214.216,01
	Razem:	301.974,20

Wody podziemne. Monitoring diagnostyczny wód podziemnych na terenie miasta Łomża zrealizowany został w jednym punkcie kontrolno-pomiarowym nr 1684 leżącym w Łomży, w granicach JCWPd nr 51. Badanie przeprowadzono z ujęcia wód głębinowych o głębokości stropu 62,5 i napiętym charakterze zwierciadła. Wyniki przeprowadzonych badań wskazują na III klasę czystości, klasyfikując tym samym wody do dobrego stanu chemicznego. Większość wskaźników mieściła się w I i II klasie czystości. Do klasy III kwalifikowało się, podobnie jak w roku 2010, tylko stężenie żelaza, zaliczanego do wskaźników geogenicznych.

5.3 Zmniejszenie zagrożenia mieszkańców miasta ponadnormatywnym hałasem.

Do głównych źródeł hałasu tworzących klimat akustyczny Łomży należy komunikacja drogowa. Miasto jest ważnym węzłem międzynarodowego transportu drogowego. Ogólna sieć dróg na terenie miasta wynosi 105 km w tym: sieć dróg wojewódzkich - 8,7 km

W celu zmniejszenia uciążliwości akustycznej i natężenia ruchu w rejonach miasta obciążonych bardzo dużym ruchem samochodów osobowych zamknięto dla samochodów ciężarowych przejazd Aleją Legionów szczególnie w okresie letnim i weekendowym.

Hałas przemysłowy nie stwarza w Łomży większych problemów. Systemy lokalizacji nowych inwestycji i sporządzania ocen ich oddziaływania na środowisko, kontroli i egzekucji nałożonych kar pozwalają na znaczne ograniczenia zasięgu rozprzestrzeniania tego rodzaju hałasu. Ważne jest również to, że dla źródeł hałasu przemysłowego, ze względu na ich

funkcjonuje od 21 marca 2011 roku w miejscowości Czartoria w gminie Miastkowo. Wszystkie odpady komunalne z terenu miasta Łomża trafiają do Zakładu pełniącego funkcję regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK). Najważniejszą częścią Zakładu /zbudowanego kosztem prawie 37,6 mln zł./ jest zamykana hala zasypowni z linią sortowniczą, na którą trafiają wszystkie przywożone z miasta odpady. W trakcie sortowania odbierane są wszelkie odpady, które można powtórnie wykorzystać: papier, plastik, szkło, metal, itp. W trakcie sortowania, w sicie bębnowo-obrotowym oddzielane są również odpady biodegradowalne i zielone, które trafiają do kompostowni. Na składowisku deponowane są jedynie odpady stanowiące tzw. balast, którego nie można już w żaden inny sposób zagospodarować.

W latach 2013 - 2014 administratorem Zakładu było Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Zakład Budżetowy w Łomży. W jego skład wchodzi instalacja do składowania odpadów /z wyłączeniem odpadów obojętnych i niebezpiecznych/ o zdolności przyjmowania ponad 10 Mg odpadów na dobę i całkowitej pojemności ponad 25000 Mg.

Aktualnie, zgodnie z wymogami formalno-prawnymi, instalacją w Czartorii zarządza Zakład Gospodarowania Odpadami Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Łomży. Nowoczesny zakład w Czartorii został uruchomiony celem kompleksowego rozwiązania problemów zagospodarowania odpadów pochodzących z Miasta Łomży, Gminy Miastkowo oraz 16 gmin wchodzących w skład porozumienia (zachodni region gospodarowania odpadami woj. podlaskiego). Powyższe działania i inwestycje zrealizowane w ramach budowy systemu gospodarki odpadami dla Łomży i okolicznych gmin pozwalają na wypełnienie wymogów w zakresie uzyskiwania wymaganych prawem poziomów odzysku i recyklingu dla poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych.

W roku 2013 na terenie Łomży zebrano 20,3 tys. Mg odpadów komunalnych, z czego 17,2 tys. Mg /tj. ok. 85%/ pochodziło z gospodarstw domowych.

Natomiast w roku 2014 zebrano 19,3 tys. Mg, z czego 14,7 tys. Mg pochodziło z gospodarstw domowych /tj. około 76%/.

W drugiej połowie 2013r. w Łomży wprowadzony został nowy system gospodarowania odpadami komunalnymi, funkcjonujący zgodnie ze znowelizowaną ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Systemem tym objęto wszystkie nieruchomości zamieszkałe znajdujące się na terenie miasta. W ramach systemu, przy ul. Akademickiej 22 w Łomży utworzony został Punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK), gdzie mieszkańcy Łomży mogą dostarczać nieodpłatnie wszelkie odpady problemowe takie jak:

- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- resztki farb i lakierów, klejów, żywic, środków do konserwacji i ochrony drewna oraz opakowania po nich,

11.	Modernizacja ul. Śniadeckiego przy bud.1,3,7	Modernizacja ul. Śniadeckiego przy bud.1,3,7	97,69	
12.	Budowa ul. Piwnej	Budowa ul. Piwnej	482,78	
13.	Budowa ul. Wąskiej wraz połączeniem do ul. Kierzkowej i Szosy Zambrowskiej	Budowa ul. Wąskiej	811,96	
14.	Budowa ul. Kanarkowej i Słowikowej		658,98	
15.	Budowa ulic na osiedlu Łomżyca: Piaskowa, Jasna, Poprzeczna, Krzywa, Włokiennicza	Wykonano ulicę Poprzną	203,78	
16.	Budowa ul. Zielnej i ukończenie ul. Sosnowej		107,12	
17.	Budowa ul. Przemysłowej i Poligonowej		1523,59	
18.	Przebudowa Starego Rynku	Wykonanie odcinki dróg od ul. Długiej do ul. Giełczyńskiej do ul. Długiej do ul. Rządowej 2		
19.	Budowa połączenia ul. Zamiejskiej z ul. Nadnarwiańska		145,97	
20.	Budowa ścieżek rowerowych	2013 roku-469 mb 2014- roku 5 876 mb		

5.4 Organizacja systemu gospodarki odpadami komunalnymi w mieście - zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju. Zmniejszenie oddziaływania odpadów na środowisko.

Przedstawione w poniższym dziale dane charakteryzują skalę zagrożenia oraz uciążliwości spowodowane wytwarzaniem odpadów przemysłowych, komunalnych i innych, a także przedsięwzięcia podejmowane przez miasto Łomża w zakresie przeciwdziałania tym zagrożeniom.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego ilość wytworzonych w Łomży odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych) wyniosła odpowiednio:

- w roku 2013 - 40 800 Mg, odzyskowi poddano 31 300Mg, składowano - 200 Mg a czasowo magazynowano 9 300 Mg,

- w roku 2014 ilość wytworzonych odpadów wyniosła - 23600 Mg, odzyskowi poddano 600 Mg, unieszkodliwiono 3.200, przekazano innym odbiorcom 12.300 Mg, magazynowano czasowo 7.800 Mg.

Na terenie miasta Łomża nie funkcjonują instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych. Zakład Przetwarzania i Unieszkodliwiania Odpadów wraz z linią sortowniczą dla miasta Łomża

- rozpuszczalniki, środki czyszczące, substancje do wywabiania plam i opakowania po nich,
- zbiorniki po aerozolach, pozostałości po domowych środkach do dezynfekcji i dezynsekcji,
- środki ochrony roślin oraz opakowania po nich,
- baterie i akumulatory,
- pozostałe rodzaje wysegregowanych odpadów komunalnych np. papier, plastik, szkło, metal.

- Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania wyniósł:

w roku 2013 - 33,55%,

w roku 2014 - 34,11%.

- Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła wyniósł: w roku 2013 - 17,00%

w roku 2014 - 24,67%.

- Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych wyniósł:

w roku 2013 - 100%,

w roku 2014 - 99,58%.

Powstające na terenie Łomży odpady niebezpieczne, w większości odbierane są przez specjalistyczne firmy i przekazywane do unieszkodliwienia lub wykorzystania poza granice administracyjne miasta.

W Łomży funkcjonują również następujące systemy zbierania odpadów niebezpiecznych:

- prowadzone w szkołach, przedszkolach, obiektach handlowych, specjalnie zorganizowanych punktach zbieranie zużytych baterii, akumulatorów i świetlówek,
- przekazywanie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego do punktów sprzedaży lub odbierania go przez firmy posiadające odpowiednie zezwolenie (wykaz firm: www.um.lomza.pl),
- organizacja punktów zwrotu przeterminowanych leków na terenie aptek i przychodni,
- przekazywanie zużytych olejów do organizacji odzysku poprzez firmy pośredniczące,
- organizowanie miejskich punktów zbierania odpadów niebezpiecznych.

Na terenie miasta pozostałe, wytworzone odpady zbierane są w następujący sposób:

- zbieranie zużytych opon odbywa się m. in. w punktach serwisowych, stacjach demontażu pojazdów, firmach eksploatujących pojazdy,
- zbieranie i transport odpadów z budowy, remontów i demontażu budynków zajmują się wytwórcy tych odpadów tj. firmy budowlane, remontowe lub demontażowe, osoby

prywatne posiadające upoważnienia do prowadzenia tego rodzaju prac oraz specjalistyczne podmioty działające w zakresie zbierania i transportu odpadów,

- komunalne osady ściekowe są składowane, wykorzystywane rolniczo lub przeznaczane do rekultywacji terenów,
- system gospodarki odpadami opakowaniowymi opiera się na odpowiedzialności przedsiębiorców, wprowadzających swoje produkty w opakowaniach za powstałe odpady opakowaniowe, na ustalonym prawnie obowiązku uzyskania określonego poziomu odzysku i recyklingu oraz na wdrażaniu monitoringu odpadów opakowaniowych w ramach prowadzonej sprawozdawczości.

Ponadto na bieżąco realizowane jest usuwanie z terenu miasta Łomża wyrobów zawierających azbest, od osób fizycznych i jednostek użyteczności publicznej. Miasto na ten cel co roku stara się o dofinansowanie do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Białymstoku.

Wyszczególnienie zrealizowanych zadań w tym zakresie przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela Nr 4. Realizacja zadań określonych w „Programie ochrony środowiska miasta Łomży na lata 2012 – 2015 z perspektywą do 2019 roku ” w latach 2013 – 2014 dla sektora: **Gospodarka odpadami**

Lp	Nazwa zadania	Okres realizacji	Sposób realizacji	Koszt poniesiony do 31.12.2013 r. [zł]	Koszt poniesiony do 31.12.2014 r. [zł]
1.	Oczyszczanie miasta	2013-2014	Miasto Łomża zleciło Miejskiemu Przedsiębiorstwu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej sprzątnięcie ulic oraz opróżnianie pojemników na odpady z terenu miasta. Podczas wykonywania tych prac przy użyciu sprzętu mechanicznego następuje dokładne oczyszczenie ulic	800.566	1.001.000
2.	Utworzenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych	Punkt funkcjonuje od dnia 1 lipca 2013 roku	Punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych został utworzony w Łomży przy ul. Akademickiej 22 na terenie Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Zakład Budżetowy w Łomży	53.282,13	24.000

3.	Organizacja systemu zagospodarowania odpadów komunalnych	2013	Od drugiej połowy 2013 roku w Łomży funkcjonuje system gospodarowania odpadami zgodnie ze znowelizowaną ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	1.982.626,3	3.947.290,8
4.	Koszty edukacji ekologicznej i promocji nowego systemu	2013-2014	Na edukację ekologiczną i promocję systemu składały się głównie szkolenia i pogadanki z dziećmi i młodzieżą szkolną oraz wydawnictwa głównie z zakresu selektywnej zbiórki odpadów	80.435,57	30.000
5.	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Łomża		<p>Usuwanie wyrobów zawierających azbest. Zadania wg PUA - Programu usuwania azbestu z terenu miasta Łomża na lata 2008-2032.</p> <p>Zadania realizowane zgodnie z PUA i dofinansowane z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Białymstoku.</p> <p>W latach 2013-2014 zebrano następujące ilości wyrobów zawierających azbest.</p> <p>2013 – 93,1 Mg z 50 nieruchomości,</p> <p>2014 – 112 Mg z 62 nieruchomości,</p> <p>należących do osób fizycznych z terenu miasta Łomża</p>	48 310	53 627

5.5 Ochrona przed niejonizującym promieniowaniem elektromagnetycznym.

Operatorzy stacji bazowych telefonii komórkowej i nadajników telewizyjnych przekazują pomiary promieniowania elektromagnetycznego do Urzędu Miasta.

Niezależnie od powyższego Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska prowadzi okresowe badania poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Źródła emisji promieniowania elektromagnetycznego to: stacje bazowe telefonii komórkowej oraz stacje nadawcze radiowo-telewizyjne oraz sieć elektroenergetyczna 400kV. W roku 2014 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku wykonał pomiary w 5 punktach na terenie miasta Łomża. Na ich podstawie w żadnym z badanych punktów pomiarowych w Łomży nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych. Zmierzone wartości składowej elektrycznej, w większości punktów pomiarowych w Łomży jak i w województwie podlaskim, stanowiły poniżej 10% normy dopuszczalnej.

Informacje w tym zakresie przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela Nr 5. Realizacja zadań określonych w „Programie ochrony środowiska miasta Łomży na lata 2012 – 2015 z perspektywą do 2019 roku „w latach 2013 – 2014 dla sektora: Promieniowanie elektromagnetyczne

Lp.	Nazwa zadania	Sposób realizacji	Poniesiony koszt w 2013 r	Poniesiony koszt w 2014 r
1	Pomiary poziomu pól elektromagnetycznych	Operatorzy stacji bazowych telefonii komórkowej i nadajników telewizyjnych, dokonują zgłoszeń do Urzędu Miasta i po uruchomieniu przesyłają wyniki pomiarów poziomu pól elektromagnetycznych. Z przedstawionych pomiarów wynika, że dotrzymywane są normy poziomu pól elektromagnetycznych.	0	0

5.6 Zapobieganie poważnym awariom przemysłowym i zagrożeniom naturalnym oraz eliminacja i minimalizacja skutków w razie ich wystąpienia.

Awarie zagrażające środowisku, mogą nastąpić zarówno na terenie zlokalizowanych w Łomży obiektów przemysłowych, jak również poza nimi. Zagrożenia takie mogą również powstać w wyniku wypadków kolejowych i drogowych z udziałem cystern i autocystern przewożących materiały niebezpieczne, a także na skutek rozszczelnień rurociągów transportujących gaz ziemny. Na terenie Łomży znajduje się 10 stacji paliw. Eksploatacja tych stacji stwarza zagrożenie dla środowiska (możliwość awarii zbiorników, pożar itp.). Główne jednak zagrożenie wynika z transportu paliw na zaopatrzenie tych obiektów. Delegatura WIOŚ w Łomży prowadzi "Rejestr potencjalnych sprawców poważnych awarii".

W rejestrze tym znajdują się aktualnie dwa zakłady położone na terenie miasta. Jeden z nich "GASPOL" S.A. Rozlewnia w Łomży, zgodnie z art. 248 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, ze względu na rodzaj i ilość magazynowanej substancji niebezpiecznej został zakwalifikowany, jako zakład dużego ryzyka (ZDR) wystąpienia awarii. "GASPOL" S.A. Ze względu na położenie osiedli mieszkaniowych bezpośrednio przy granicy zakładu, znaczenie tego źródła zagrożenia jest niezmiernie istotne. Rozlewnia gazu wyposażona jest w instalacje sygnalizacyjne i urządzenia zabezpieczające. Zbiorniki nadziemne wyposażone są w instalację zraszaczową (klimatyczną) do ochładzania zbiorników oraz instalację gaśniczą -wodną. Instalacja klimatyczna uruchamiana jest ręcznie w pomieszczeniu pompowni p.poż, natomiast instalacja gaśnicza uruchamiana jest samoczynnie, kiedy temperatura przekroczy odpowiednie progi. W zakładzie pracuje stała instalacja do pomiaru, rejestracji i sygnalizacji koncentracji mieszanin gazów wybuchowych. Inspekcja Ochrony Środowiska, corocznie przeprowadza w zakładzie kontrole mające na celu

sprawdzenie przestrzegania przepisów ochrony środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony środowiska przed poważnymi awariami. Kontrola przeprowadzona w grudniu 2014 roku nie wykazała nieprawidłowości i naruszania przepisów ochrony środowiska.

Drugim zakładem jest VAN PUR Spółka Akcyjna w Warszawie, Oddział w Łomży

Podstawową substancją niebezpieczną znajdującą się na terenie zakładu jest amoniak, mogący powodować zagrożenie podczas awarii połączonej z jego wyciekami. Zagrożenie to jest ograniczane za pomocą środków technicznych i organizacyjnych. Instalacja chłodnicza browaru po rozbudowie pracuje w układzie chłodzenia pośredniego. Oznacza to, że czynnik roboczy, którym jest amoniak, znajduje się wyłącznie w obrębie maszynowni chłodniczej.. Zawierający amoniak układ chłodniczy wyposażony jest w sygnalizację stanów awaryjnych urządzeń. Browar posiada instrukcję bezpieczeństwa pożarowego, do której dołączony został funkcjonujący wcześniej w zakładzie „Plan operacyjny likwidacji skutków nadzwyczajnych zagrożeń” oraz przeszkolonych ratowników chemicznych.

Gazociągi. Do źródeł zagrożenia na terenie miasta należy zaliczyć gazociągi tranzytowe oraz gazowe sieci i instalacje. W 2013 i 2014 roku nie notowano w Łomży zdarzeń o charakterze poważnych awarii związanych z gazociągami.

Transport. Poważne źródło zagrożenia na terenie Łomży mogą stwarzać wypadki drogowe środków transportu, przewożących materiały niebezpieczne. W latach sprawozdawczych nie stwierdzono poważnych wypadków drogowych w tym zakresie.

5.7 Ochrona przyrody i krajobrazu – kształtowanie i ochrona zasobów przyrodniczych miasta.

Na terenie miasta Łomża ustanowiono 12 pomników przyrody w tym: 11 pojedynczych drzew i jedna aleja zabytkowa. Łomża posiada 2 zabytkowe parki oraz jeden park w trakcie urządzania oraz wiele terenów rekreacyjnych.

Dążenie do ograniczenia negatywnego wpływu procesów przemysłowych na środowisko wynika z bieżącej pracy Urzędu Miejskiego w Łomży i wyraża się m.in. w wydawanych decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięć, decyzjach na wycinkę drzew, decyzjach emisyjnych, wprowadzaniu do zapisów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego ustaleń dotyczących ochrony środowiska. W latach 2013 i 2014 nie zostały uchwalone żadne nowe miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego miasta Łomża, jednak we wcześniej uchwalanych planach znajdują się zapisy wpływające na podniesienie jakości życia mieszkańców miasta i zachowanie ładu przestrzennego, są to m.in.:

- zaopatrzenie w ciepło ma odbywać się z miejskiej sieci, lub alternatywnie z kotłowni własnych na paliwo ekologiczne lub gazowe bądź też z niekonwencjonalnych źródeł energii.

- ewentualna uciążliwość nowopowstających obiektów wynikająca z wprowadzenia gazów lub pyłów do atmosfery nie może powodować przekroczenia dopuszczalnych standardów jakości powietrza poza terenem, do którego zarządca obiektu posiada tytuł prawny.

Ponadto w planach miejscowych określa się minimalną powierzchnię biologicznie czynną dla każdej działki budowlanej.

Usuwanie drzew ogranicza się głównie do drzew zagrażających bezpieczeństwu życia lub mienia. W zamian za usunięte drzewa zobowiązuje się Wnioskodawców do nasadzeń zastępczych drzew lub krzewów.

Innym działaniem w tym zakresie jest uwzględnianie w przetargach organizowanych przez administrację samorządową wymogów ekologicznych, o ile jest to ekonomicznie uzasadnione. Działania prowadzące do upowszechniania i promocji wśród mieszkańców gminy produktów ekologicznych.

Zakres zrealizowanych zadań w zakresie ochrony i wzrostu bioróżnorodności miasta oraz zachowania i rozwoju obszarów chronionych przedstawiono w tabeli nr 6 niniejszego opracowania.

Tabela Nr 6. Realizacja zadań określonych w „Programie ochrony środowiska miasta Łomży na lata 2012 – 2015 z perspektywą do 2019 roku ” w latach 2013 – 2014 dla sektora: **Ochrona przyrody i krajobrazu**

Lp.	Nazwa zadania	Okres realizacji	Sposób realizacji	Poniesiony koszt w 2013 roku	Poniesiony koszt w 2014 roku
1	Budowa Parku im. Jana Pawła II Pielgrzymia		Opracowana dokumentacji technicznej rewitalizacji parku	70,11	2,71
	Nasadzenia drzew i krzew na terenie miasta Łomża		Rok 2013 - Drzewa 803 szt., krzewy – 500 szt. Rok 2014 Drzewa 1209, krzewy – 725 szt.	-	-
	Urządzanie pasów zieleni w nowo powstałych ulicach, powierzchnia ok 5 h		Na etapie budowy i przebudowy ulic miejskich, w dostępnych miejscach realizowane są pasy zieleni	bd	bd

5.8 Edukacja ekologiczna.

Celem edukacji jest podniesienie świadomości ekologicznej oraz wykształcenie nowych proekologicznych nawyków i postaw wśród społeczności miasta.

Miasto prowadzi szereg działań w ramach edukacji ekologicznej oraz wspiera finansowo i merytorycznie inicjatywy działań w tym zakresie. Działanie to wyraża się we wspieraniu szkół, organizacji ekologicznych i innych ruchów pro środowiskowych między innymi w:

- a) Organizacji akcji „Sprzątania Świata” poprzez współpracę ze szkołami i przedszkolami.
- b) Organizacji konkursów wiedzy ekologicznej w szkołach.
- c) Organizacji konkursów o tematyce związanej z ochroną środowiska i gospodarką odpadami, były to m.in.: konkursu plastycznego „Makulatura to nie śmieć” dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów, warsztatów ekologicznych z okazji „Święta Dnia Wody”, organizację konkursu „Dorośli i dzieci zbierają elektrośmieci”.
- d) Organizacji konkursów na zbiórkę baterii i zbiórkę makulatury w szkołach.
- e) Rozpowszechnianie na terenie szkół i przedszkoli materiałów edukacyjnych oraz publikacje na temat selektywnej zbiórki odpadów.
- f) Zamówienie i rozpowszechnianie ulotki informacyjnej wraz z płytą CD nt. właściwego postępowania z odpadami zawierającymi azbest wśród właścicieli i zarządców nieruchomości pn. „Co z tym azbestem”.
- g) Współpraca z organizacjami prowadzącymi selektywne zbieranie odpadów np. Millbery Trade z Warszawy i Elektroeko w zakresie zbiórki elektro-odpadów.

Wszystko to ma na celu pogłębienie świadomości mieszkańców na temat konieczności ochrony środowiska naturalnego oraz konieczności ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów.

6. Podsumowanie

„Program Ochrony Środowiska miasta Łomży na lata 2012 – 2015 z perspektywą do 2019 roku we wskazanych latach stanowił podstawowe narzędzie prowadzenia polityki ekologicznej w mieście. Podstawowym założeniem w tworzeniu programów ochrony środowiska na wszystkich szczeblach – od krajowego do gminnego – jest, aby ich realizacja doprowadziła do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem oraz zapewniła skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzyła warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.

Analizując realizację programu należy pamiętać, że praktycznie zadania o charakterze wykonawczym, czyli mające bezpośredni wpływ na stan środowiska i związane z jego ochroną przed szkodliwym oddziaływaniem, obciążają samorząd miasta Łomży i podmioty gospodarcze. Charakter zadań z zakresu ochrony środowiska wykonywany przez samorząd miasta determinuje możliwości jego bezpośredniej ochrony.

W niniejszym opracowaniu przedstawiono zadania, które były realizowane w ramach przyjętego przez Radę Miasta „Programu Ochrony Środowiska miasta Łomży na lata 2012 – 2015 z perspektywą do 2019 roku”.

Do najważniejszych zadań można zaliczyć: zadania realizowane w zakresie ochrony powietrza, budowę systemu gospodarki odpadami, w tym sortowni i PSZOK, przebudowę sieci ciepłowniczych, prace termomodernizacyjne, przebudowy i remonty dróg, edukację ekologiczną.

Analizując stopień realizacji ujętych w Programie ochrony środowiska zadań własnych inwestycyjnych, widoczne jest przesunięcie w czasie części z tych zadań i nie wszystkie postawione zadania zostały wykonane.

Podstawową przyczyną opóźnień w realizacji zadań był brak wystarczających środków finansowych na ich realizację. Dla części inwestycji zostały złożone wnioski o dofinansowanie z funduszy UE. Ponieważ większość inwestycji znajduje się jeszcze na etapie realizacji, nie można w całości odnieść się do ich efektów dla poprawy środowiska w mieście. Należy również wskazać iż budowa Zakładu Przetwarzania i Unieszkodliwiania Odpadów wraz z linią sortowniczą dla miasta Łomża oraz PSZOK-u ma już aktualnie realny wpływ na poprawę środowiska w zakresie gospodarki odpadami. Dzięki temu projektowi znacznie poprawiła się gospodarka odpadami. Także wykonane zadania polegające na modernizacji oczyszczalni ścieków zwiększy wydajność i poprawi pracę i skuteczność urządzeń oczyszczalni. A poprzez modernizację i konserwację urządzeń wodociągowych niewątpliwie istotnie wpłynęło na poprawę jakości wody pitnej, jak też ograniczanie strat wody podczas produkcji i przesyłu.

Ponadto na bieżąco realizowane jest usuwanie z terenu miasta Łomża wyrobów zawierających azbest, od osób fizycznych i jednostek użyteczności publicznej. Miasto na ten cel co roku stara się o dofinansowanie do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Białymstoku. W latach 2013-2014 z usunięto azbest z 112 nieruchomości z terenu miasta Łomża.

W sferze zadań własnych nieinwestycyjnych osiągnięto wysoki stan realizacji poszczególnych zadań, co przyniosło konkretne efekty. Do rezultatów tych zadań należy zaliczyć przede wszystkim wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców miasta, likwidacja potencjalnych źródeł zanieczyszczeń wód podziemnych, transfer do prawa lokalnego (miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego) zapisów związanych z ochroną środowiska, w tym chroniących cenne przyrodniczo obszary, zasoby wód powierzchniowych i podziemnych.

Z analizy podziału realizowanych zadań na poszczególne sektory wynika, że najwyższe środki finansowe przeznaczono na realizację zadań z zakresu ochrony powietrza i gospodarki odpadami, a także ochrony klimatu akustycznego. Uważa się to za słuszny kierunek, ponieważ jakość powietrza w mieście nie jest zadowalająca.

Prowadzone przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku pomiary zanieczyszczeń gazowych: dwutlenku siarki, dwutlenku azotu i pyłu zawieszonego PM₁₀, prowadzonych na terenie miasta w roku 2014 r. wskazują na dobrą jakość powietrza w mieście (klasa A). Jednakże stężenia zanieczyszczeń pyłu PM_{2,5} przekraczały dopuszczalne stężenia (klasa C). Biorąc pod uwagę wszystkie badane zanieczyszczenia powietrza jakość powietrza w Łomży zakwalifikowano do klasy C.

W zakresie poprawy klimatu akustycznego w mieście realizowano szereg zadań polegających na pracach remontowych i modernizacyjnych ciągów drogowych. W celu poprawy Ogólnie zmodernizowano:

- w roku 2013 zmodernizowano 3,03 km dróg i wybudowano 1,42 km.
- w roku 2014 zmodernizowano 14,56 km dróg a wybudowano 0,40 km.

Stan nawierzchni oraz płynność ruchu wpłynie na zmniejszenie hałasu komunikacyjnego.

Żadna z dziedzin ochrony środowiska nie jest zaniedbywana. Zarówno władze miasta jak i podmioty gospodarcze na terenie miasta Łomży podejmują konkretne działania dla ochrony i poprawy stanu środowiska w mieście.

Podsumowując należy stwierdzić, że miasto i przedsiębiorcy wywiązali się z zadań na lata 2013 – 2014, które określono w Programie ochrony środowiska miasta Łomży. Zamierzone projekty w przeważającej części są realizowane czasowo, bądź z uwagi na trudności w zdobywaniu środków finansowych odkładane są do czasu pozyskania funduszy.

7. Wnioski

W związku z powyższym można sformułować następujące wnioski:

- „Program Ochrony Środowiska miasta Łomży na lata 2012 – 2015 z perspektywą do 2019 roku” stanowi podstawowe narzędzie określające kierunki polityki ekologicznej w mieście.
- „Program Ochrony Środowiska Miasta Łomży na lata 2012 – 2015 z perspektywą do 2019 roku” jest dokumentem poprawnie formułującym cele i zadania służące ochronie i poprawie jakości środowiska.
- Niniejszy raport jest dokumentem podsumowującym wykonane w latach 2013-2014 działania określone w Programie ochrony środowiska miasta Łomży na lata 2012 – 2015 z perspektywą do 2019 roku”.
- Wiele z podjętych zadań inwestycyjnych znajduje się na etapie realizacji, bądź tuż po realizacji, w związku z tym nie można odnieść się do ich konkretnych efektów dla poprawy środowiska w mieście. Dlatego też utrzymywane są stałe kontakty z jednostkami posiadającymi dane o poszczególnych komponentach środowiska, a zwłaszcza z Wojewódzkim Inspektoratem Ochrony Środowiska w Białymstoku oraz Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Białymstoku.
- Dotychczasową realizację zadań ujętych w programie należy uznać za zadawalającą, gdyż opóźnienia w wykonawstwie najczęściej spowodowane były przyczynami obiektywnymi niezależnymi od inwestorów.
- Wnioski z niniejszego raportu będą wykorzystane do intensyfikacji prac nad realizacją zadań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska Miasta Łomży na lata 2012 – 2015 z perspektywą do roku 2019”.

Opracowali:
INSPEKTOR
Izabela Pesta-chojnowska
mgr inż. Izabela Pesta-chojnowska

INSPEKTOR
Karol Urbański
mgr inż. Karol Urbański

INSPEKTOR
Maria Romanowska
mgr inż. Maria Romanowska

8. Źródła danych

1. Program Ochrony Środowiska Miasta Łomża na lata 2008-2011 z perspektywą na lata 2012-2015, (Uchwała Nr 264/XXXIX/08 z dnia 29 grudnia 2008 r. w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Środowiska na lata 2008-2011 z perspektywą na lata 2012-2015),
2. Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Łomża na lata 2008-2032, (Uchwała Nr 233/XXXV/08 Rady Miejskiej Łomży z dnia 29 października 2008 r. w sprawie przyjęcia Programu Usuwania Azbestu i Wyrobów Zawierających Azbest dla miasta Łomża na lata 2008-2032),
3. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Miasta Łomża do roku 2020,
4. Wieloletni Plan Inwestycyjny Miasta Łomża na lata 2010-2018, (Uchwała Nr 493/LXVII/10 z dnia 29 września 2010r. w sprawie uchwalenia Wieloletniego Planu Inwestycyjnego Miasta Łomża na lata 2010-2018, Uchwała Nr 204/XXIV/12 z dnia 22 maja 2012r. zmieniająca Uchwałę Rady Aktualizacja Programu ochrony środowiska na lata 2012 -2015 z perspektywą na lata 2016 –2019 dla miasta Łomża.
5. Miejskiej Łomży w sprawie przyjęcia Wieloletniego Planu Inwestycyjnego Miasta Łomża na lata 2010-2018),
6. Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urzędzeń Wodociągowych i Kanalizacyjnych na terenie miasta Łomży w latach 2011-2016, (Uchwała Nr 56/X/11 z dnia 18 maja 2011 r. w sprawie zatwierdzenia Wieloletniego Planu Rozwoju i Modernizacji Urzędzeń Wodociągowych i Kanalizacyjnych na terenie miasta Łomży w latach 2011- 2016),
7. Program Budowy Ulic w Łomży na lata 2012 –2016, (Uchwała Nr 85 /XIV/11 z dnia 31 sierpnia 2011r. w sprawie uchwalenia Programu Budowy Ulic w Łomży na lata 2012–2016, Uchwała Nr 92/XV/11 z dnia 28 września 2011r. zmieniająca uchwałę Rady Miejskiej Łomży Nr 85/XIV/11 z dn.31 sierpnia 2011r w sprawie uchwalenia Programu Budowy Ulic w Łomży na lata 2012–2016),
8. Zintegrowany plan rozwoju transportu publicznego w Łomży do 2015r., (Uchwała Nr 331/XLVI/09 Rady Miejskiej Łomży z 24 czerwca 2009r. w sprawie przyjęcia Zintegrowanego planu rozwoju transportu publicznego w Łomży do2015r. z prognozą oddziaływania na środowisko),
9. Polityka ekologiczna Państwa w latach 2009 -2012 z perspektywą do roku 2016,
10. Program Ochrony Środowiska dla Województwa Podlaskiego na lata 2011-2014, (WPOS),
11. Polityka energetyczna Polski do 2030 roku,
12. Krajowy plan działania w zakresie energii ze źródeł odnawialnych (KPD OZE),
13. Krajowy Program Zwiększania Lesistości (KPZL),
14. Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2014 (KPGO 2014),

15. Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032 (POKzA),
16. Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK),
17. Plany Gospodarowania Wodami (PGW),
18. Narodowa Strategia Gospodarowania Wodami 2030,
19. Polityka Wodna Państwa 2030 (z uwzględnieniem etapu 2016),
20. Program wodno-środowiskowy kraju,
21. Plan gospodarki odpadami dla Województwa Podlaskiego(WPGO),
22. Dane Głównego Urzędu Statystycznego(GUS),
23. Dane z Wojewódzkiego Systemu Odpadowego(WSO),
24. Bazy danych obszarów Natura 2000 w Polsce i w województwie podlaskim, GDOŚ, RDOŚ,
25. Dane z pomiarów zanieczyszczenia powietrza, hałasu, PEM, wód powierzchniowych na terenie miasta Łomża, WIOŚ, dane z badań wód podziemnych na terenie miasta Łomża, PIG,
26. Informacji Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Białymstoku o stanie środowiska na terenie Łomży w latach 2013 i 2014.